

SAMORZĄD MIEJSKI

Miesięcznik Związku Miast Polskich

Nr 4 (174) KWIECIEŃ 2011
ISSN 1730-5187

50 lat praw miejskich Nowej Dęby

Polska polityka miejska
Prezentacja koncepcji

W NUMERZE

KRONIKA KRAJOWA

IV Uroczystym pożegnaniem współprzewodniczącego ze strony samorządowej, prezydenta Katowic Piotra Uszoka – który po ośmiu latach przewodniczenia samorządowcom i kilkunastu latach pracy w Komisji zrezygnował z pełnionej funkcji – rozpoczęło się marcowe posiedzenie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Odchodzący współprzewodniczący udzielił wywiadu naszemu miesięcznikowi.

VI W dniach 28-29 marca w Warszawie odbyła się konferencja Miasta w polityce rozwoju – wyzwania, szanse i dylematy. Podczas tego spotkania, w którym udział wzięło ponad 200 osób, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zaprezentowało koncepcję przyszłej krajowej polityki miejskiej w Polsce.

VII Podczas posiedzenia Forum Debaty Publicznej 30 marca br. w Kancelarii Prezydenta eksperci i samorządowcy podkreślali, że projekt ustawy o umacnianiu udziału mieszkańców w samorządzie terytorialnym, o współdziałaniu gmin, powiatów i województw oraz o zmianie niektórych ustaw w sprawie samorządów – mimo koniecznych dopracowań – jest propozycją historyczną w myśleniu o relacjach władza-obywatel.

MIASTA JUBILEUSZOWE

XII Tradycje Centralnego Okręgu Przemysłowego oraz Tarnobrzeńska Specjalna Strefa Ekonomiczna, powstałe jeszcze przed wojną zakłady zbrojeniowe i jeden z największych w Europie poligonów, a także kilkusetletnia Puszcza Sandomierska i proekologiczny charakter miasta – Nowa Dęba doskonale łączy tradycje przemysłowe i militarne z nowoczesnością. W tym roku świętuje swoje pięćdziesiąte urodziny.

KRONIKA ZAGRANICZNA

XV W ciągu 20 lat swojej działalności Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży umożliwiła spotkania ponad dwóm milionom młodych Polaków i Niemców. Organizacja, która 20 lat temu otwierała nowy rozdział w historii polsko-niemieckiego sąsiedztwa, stała się z biegiem lat nieodzownym elementem stosunków polsko-niemieckich w obydwu krajach.

Na okładce: Nowa Dęba. O mieście piszemy na str. XII i XIII.
Fot. Archiwum UM

Podsumowanie projektu norweskiego

Bezcenne partnerstwo

Jak podkreślali przedstawiciele zarówno polskich, jak i norweskich gmin projekt „Budowanie potencjału instytucjonalnego JST na rzecz poprawy jakości usług publicznych” stworzył system edukacji dla osób dorosłych, który okazał się sprawną i skuteczną metodą dzielenia się doświadczeniami oraz tworzenia procesu wzajemnego uczenia się, i przyniósł korzyści obu stronom.

W Warszawie w dniach 21-22 marca br. podsumowano cały projekt, w tym także 4. edycję wyjazdów studialnych przedstawicieli polskich gmin, miast i powiatów do Norwegii. Obecny na spotkaniu ambasador Królestwa Norwegii, **Enok Nygaard** mówił: – *Polska jest największym beneficjentem Norweskiego Mechanizmu Finansowego, gdyż otrzymała przydział 559 mln euro na lata 2004-2009. Na nadchodzące lata suma ta będzie wynosiła blisko 580 mln euro.* Przypomniawszy zebranym, że dobrze funkcjonujący samorząd lokalny oraz skuteczna administracja publiczna są istotne w demokratycznym społeczeństwie. – *Publiczne uczestnictwo, przejrzystość oraz ochrona praw obywatelskich, jak i efektywne usługi świadczone dla ludności są tutaj kluczowymi słowami. Ten projekt ujmuje te wszystkie aspekty* – powiedział ambasador. Celem dotacji było również wzmocnienie bilateralnej współpracy pomiędzy Polską i krajami udzielającymi dotacji. Dzięki temu projektowi nawiązano współpracę między Norweskim Związkiem Władz Lokalnych i Regionalnych (KS) i Związkiem Miast Polskich oraz innymi organizacjami samorządowymi.

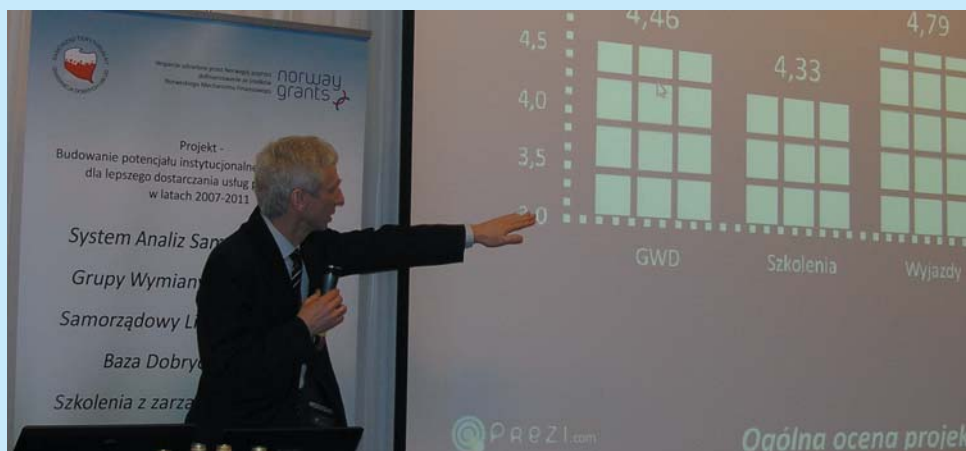
Skuteczniej i taniej

W trakcie spotkania, w którym wzięło udział 200 samorządowców z Polski, a także z Norwegii, nie zabrakło wzajemnych ciepłych podziękowań

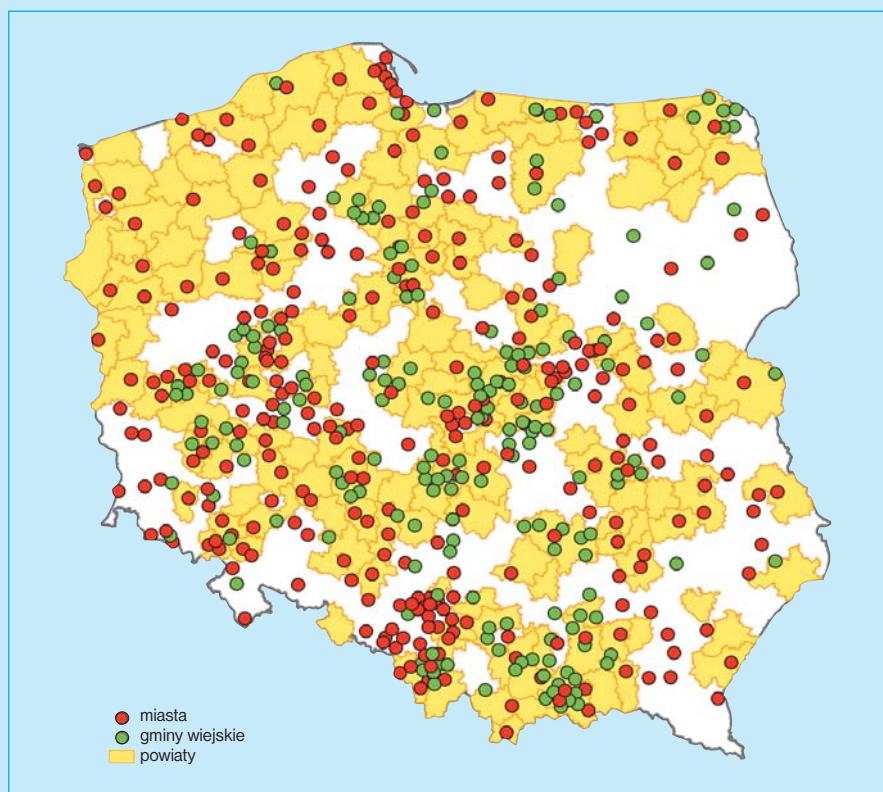
i słów wyrażających, jak wiele oznaczał i jakie konkretne korzyści przyniósł „ten fantastyczny” projekt realizowany w latach 2007-2011 wspólnie przez Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich, Związek Gmin Wiejskich RP i Norweski Związek Władz Lokalnych i Regionalnych wszystkim jego uczestnikom. **Andrzej Porawski**, dyrektor Biura ZMP zwracał uwagę na to, że chociaż polskie organizacje samorządowe często spierają się ze sobą, to w tym projekcie mimo trudności organizacyjnych nie było najmniejszego zgrzytu. Kiedy trzeba iść do przodu, to idziemy razem. **Mariusz Poznański**, przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP, podkreślał, że był to bardzo potrzebny program: – *Pokazywanie tego, co można zrobić w gminie, skuteczniej czy taniej, biorąc pod uwagę jej otoczenie, porównując się z innymi, jest najcenniejsze. Doświadczenia uzyskane w tym projekcie pokazały, jak można – nawet bez standardów – wykonywać pewne działania, jakimi wskazaniami się kierować, na co zwracać uwagę, aby osiągać określone efekty. Bardzo liczymy na dalszą współpracę.*

Konieczna kontynuacja

O potrzebie kontynuacji mówił też **Marek Wójcik**, dyrektor Biura Związku Powiatów Polskich: – *Dzięki temu projektowi udało nam się wspólnie zrealizować wiele przedsięwzięć. Dobrze, że dalszą*

Strukturę i zakres projektu przedstawił Tomasz Potkański, zastępca dyrektora Biura ZMP, kierownik projektu.
Fot. A. Nadolna

JST biorące udział w projekcie.

współpracę mamy zagwarantowaną. Trwają właśnie rozmowy na temat nowej edycji Norweskiego Mechanizmu Finansowego. KE podpisała już porozumienie z Norwegią, Islandią i Liechtensteinem, a w chwili obecnej prowadzone są negocjacje z państwami, które mają w nim uczestniczyć. – *Partnerstwo, które zbudowaliśmy w ramach tego projektu, już w tej chwili służy do wspólnych działań realizowanych, np. na Ukrainie* – powiedział A. Porawski.

Warto zaznaczyć, że Norwegia ma długą tradycję silnego samorządu lokalnego – pierwsza ustawa pochodzi z 1837 roku. – *Pomimo różnic językowych rozumiemy się dobrze* – mówił **Hans Seierstad**, burmistrz Ostre Toten, członek Zarządu Norweskiego Związku Władz Lokalnych i Regionalnych. – *Jak pokazują wyniki projektu, mamy podobne zadania, podobny zakres odpowiedzialności, podobne wyzwania i pracujemy nad tym samym celem, którym jest udoskonalanie usług świadczonych mieszkańcom. Dzięki takiemu partnerstwu uczymy się tego, że problemy, jakie stają przed nami, nie są czymś wyjątkowym i mogą istnieć różnorakie ich rozwiązania. Pracując wspólnie, możemy uczyć się od siebie wzajemnie, wymieniać się doświadczeniami, wiedzą, umiejętnościami, co przynosi obustronne korzyści.*

Wizyty wysoko ocenione

Podczas podsumowania wizyt w Norwegii w 2010 roku, **Elita Cakule**, dyrektor ds. programów międzynarodowych w KS, wyraziła opinie,

że dzięki tym wizytom, wiele nauczono się zarówno po stronie polskiej, jak i norweskiej. Potwierdziły to liczne wypowiedzi reprezentantów Norwegii. Zeszłoroczne wizyty studyjne koncentrowały się wokół gospodarki mieszkaniowej, zarządzania transportem, ochrony zdrowia, gospodarki komunalnej. Przedstawiciele 13 polskich JST odwiedziło 8 samorządów w Norwegii (głównie gminnych), ponad 20 instytucji, rządów, samorządowych, pozarządowych czy prywatnych. Warto dodać, że w ciągu całego trwania projektu 136 przedstawicieli polskich JST z 67 miast, gmin wiejskich i powiatów było gośczone przez 36 samorządów w Norwegii i ponad 28 organizacji. Uwzględniając większość dotychczasowych wizyt, 88% uczestników pozytywnie ocenia dobór prezentowanych zagadnień. Prawie wszyscy pozytywnie oceniają sposób prezentacji doświadczeń norweskich, a aż 71% badanych deklaruje znalezienie ciekawej i możliwej do realizacji praktyki.

Wzajemna nauka

Raporty z wizyt, a także pomysły na adaptację „podpatrzonych” praktyk (o większości pisaliśmy już na łamach „SM”) przedstawili samorządowcy z Krosna Odrzańskiego, Krakowa, Płońska, Sokołowa, Bielin, Nowego Sącza, Lesznowoli, Gogolina, Gliwic, Płońska, Rejowca Fabrycznego, Dywitu, powiatów przasnyskiego, polkowickiego, będzińskiego. – *Gospodarze byli pod wielkim wrażeniem profesjonalizmu przedstawicieli samorządów. To*

był wspaniały proces wzajemnego uczenia, ponieważ zadawano tyle cennych pytań. Wiele osób, które w Norwegii przyjmowały polskich samorządowców, pragnie przyjechać do Polski. To dobra podstawa do przyszłej współpracy – powiedział **Christian Hellevang**, doradca ds. mieszkaniowych KS. Zaawansowane działania dotyczące ścisłej współpracy między gminami podjęły już Lorenskog i Etik, Sochaczew i Ullensaker, a także Rejowiec Fabryczny i Ostre Toten.

Podsumowując dwudniowe obrady, **Tomasz Potkański**, kierownik projektu, stwierdził, że projekt był doskonałym przykładem wielopoziomowego zarządzania. – *Projekt pozwolił organizacjom samorządowym w Polsce realizować ich misję, a współpraca polsko-norweska oparta na zaufaniu stanowiła jego największy kapitał społeczny* – powiedział zastępca dyrektora Biura ZMP.

Więcej na temat doświadczeń miast biorących udział w projekcie w następnym numerze „SM”.

JOANNA PRONIEWICZ

O projekcie

Powstanie profesjonalnego Systemu Analiz Samorządowych (SAS), wdrożenie wymiany doświadczeń pomiędzy JST, upowszechnienie dobrych praktyk zarządzania, szkolenia, wspólna platforma komunikacji, a także zapoznanie przedstawicieli administracji lokalnej w Polsce z rozwiązaniami stosowanymi przez norweskie JST to główne efekty czteroletniego projektu. Budżet tego przedsięwzięcia wynosił łącznie 3,3 mln euro i był współfinansowany w 85% ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego, w ramach priorytetu „Rozwój zasobów ludzkich”.

Projekt składał się z 7 komponentów: SAS, Grupy Wymiany Doświadczeń, Baza Dobrych Praktyk (www.dobrepraktyki.pl), konkursy „Samorządowy Lider Zarządzania”, szkolenia z zarządzania usługami publicznymi, strona internetowa projektu oraz wizyty studyjne i staże w Norwegii. Był adresowany do wszystkich miast, gmin i powiatów w Polsce. Wzięło w nim udział 2652 pracowników samorządowych z 662 jednostek samorządu terytorialnego (303 miasta, 190 gmin wiejskich i 169 powiatów).

Na zakończenie projektu wydano dwie broszury – „Podsumowanie projektu” oraz „Współpraca polskich i norweskich samorządów w ramach projektu”, które otrzymały wszystkie gminy, miasta i powiaty. Poradnik na temat badania usług publicznych ukaże się już wkrótce.

Z Komisji Wspólnej...

Pożegnanie współprzewodniczącego

Uroczystym pożegnaniem współprzewodniczącego ze strony samorządowej, prezydenta Katowic Piotra Uszoka – który po ośmiu latach przewodniczenia samorządowcom i kilkunastu latach pracy w Komisji, zrezygnował z pełnionej funkcji – rozpoczęło się marcowe posiedzenie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Dziękując wszystkim za wspólną pracę, chwalił otwartość i merytoryczne podejście obu stron do wielu zagadnień. Rozumiejąc, że trudno uzyskać *consensus* we wszystkich sprawach, podkreślał, że w wielu kwestiach się to udało. Wiele ciepłych słów skierował pod jego adresem współprzewodniczący ze strony rządowej,

minister spraw wewnętrznych i administracji
Jerzy Miller:

– Kilkanaście lat poświęcił Pan pracy w Komisji Wspólnej – a to jest cała epoka w budowaniu relacji między rządem a samorządem. Był Pan chyba wymarzoną osobą do pełnienia tej funkcji w tym okresie. Dlaczego wymarzoną? Po pierwsze jest Pan państwowcem, nie

dzieli Polski na samorządową i rządową – chce Pan mieć dobrze zbudowane swoje państwo. Potrafi się Pan w dyskusji pozbyć egoizmu. Po drugie – Pan zawsze szanuje swojego rozmówcę. I to, że atmosfera na tej sali, mimo że czasem tu iskrzy, to że zawsze podajemy sobie ręce na zakończenie – to jest kwestia Pana osobowości, Pana kultury i szacunku dla drugiej strony. I trzecia rzecz – Pan swoją osobą zmuszał stronę rządową do przyjęcia postawy na miarę Pana osoby. Nie da się z Panem dyskutować inaczej, jak tylko na argumenty – powiedział minister Miller.

Najważniejszą i zarazem najtrudniejszą dla wszystkich samorządowców kwestią w ostat-

Byłem tylko dyrygentem tej orkiestry

Z Piotrem Uszokiem współprzewodniczącym Komisji Wspólnej ze strony samorządowej rozmawia Hanna Hendrysiak

■ **Panie prezydencie – był Pan przez osiem lat współprzewodniczącym strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, ale pracował w niej Pan lat kilkanaście. Czy mógłby Pan podsumować te lata?**

– Dialog z rządem nigdy nie był łatwy, bo siłą rzeczy jedna i druga strona reprezentują odmienny interes społeczny. Stąd też walka o odpowiednie rozwiązania finansowe, ustawowe po to, by lokalnym społecznościom żyło się lepiej, była dla nas absolutnym priorytetem. Przejawiało się to w różnych formach – pamiętam w dawnych latach np. marsz między Kancelarią Prezesa Rady Ministrów a siedzibą Sejmu RP, tzw. czarną procesję. Był to gest pewnej rozpacz. Ale myślę, że przez lata udało się nam uporządkować te relacje. Pierwsze posiedzenia Komisji Wspólnej na początku lat 90. też tutaj, w siedzibie premie-

ra, opierały się bardziej na woli współpracy bez sformalizowania zasad. Jednak potem wypracowaliśmy bardzo czytelne zasady, które zostały zawarte w ustawie o KWRiST. Nam jako samorządowcom udało się też lepiej przygotowywać do posiedzeń plenarnych – od pewnego czasu zaczęliśmy się spotykać na tzw. stronie samorządowej. Spotkania te trwały często do późnych godzin nocnych i niektórzy nie przebiegali w słowach. Jakoś jednak udawało się ten *consensus* wypracować i przychodząc na posiedzenia plenarne skupialiśmy się na kluczowych sprawach. Nie było już jak dawniej, gdy spotkania z rządem trwały po 5–6 godzin, a ekspresja wyrażanych poglądów była taka sama w odniesieniu do marginalnych spraw, jak i absolutnie kluczowych. Starałem się tak prowadzić obrady, żeby podnoszone były tylko najważniejsze kwestie, a inne rzeczy uzgadnialiśmy na stronie

samorządowej lub – w przypadku różnic po stronie rządowej i samorządowej – w zespołach merytorycznych Komisji.

Dużym naszym sukcesem jest powrót posiedzeń Komisji do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

■ **Od razu widać dyscyplinę wśród ministrów...**

– Nie ukrywam, że to sukces. Nie chcę oczywiście powiedzieć, że to moja zasługa, bo inicjatorem był Mariusz Poznański, przewodniczący Związku Gmin Wiejskich. I bardzo dobrze, bo w Kancelarii Premiera jest większe zainteresowanie mediów, większa dyscyplina i lepsza frekwencja, a to wszystko na pewno wpłynęło na poprawę funkcjonowania KWRiST.

Uważam, że nadchodzą bardzo trudne czasy dla samorządu, co wynika z uwarunkowań ogólnych, nieraz z chęci szybszego rozwoju gmin, jak najszerzego inwestowania, a z drugiej strony – planowane posunięcia ministra finansów, redukcja deficytu, nie będzie

Minister Jerzy Miller pięknymi słowami pożegnał ustępującego Piotra Uszoka.

Fot. Archiwum UM Katowice

nich miesiącach jest nadal przygotowywany przez resort finansów projekt ustawy mającej na celu ograniczenie przyrostu długu i deficytu JST oraz zwiększenie przewidywalności prognoz dotyczących poziomu zadłużenia i deficytu administracji samorządowej. W imieniu samorządowców współprzewodniczący Piotr Uszok wyraził głębokie zaniepokojenie planami ministra finansów i ponowił wniosek o zwołanie w tej jed-

nej sprawie nadzwyczajnego posiedzenia Komisji Wspólnej z udziałem premiera Donalda Tuska oraz ministra finansów Jacka Rostowskiego. – *Wielokrotnie przedstawialiśmy konsekwencje tej decyzji. Rozumiemy pewne uwarunkowania zewnętrzne, ale nie można podejmować w tej sprawie decyzji bez analizy konsekwencji dla naszych działań lokalnych. Nie chcemy zobaczyć projektu w wersji po uzgod-*

to łatwy czas. Jednak myślę, że zasady współpracy między rządem a samorządem wypracowane przez lata będą dalej respektowane, co pozwoli mimo wszystko osiągać *consensus* nawet w tych trudnych czasach.

■ Ma Pan jakąś radę dla nowego, jeszcze niewybranego współprzewodniczącego strony samorządowej?

– Powiem tak: nowi ludzie, nowe zasady. I to trzeba uszanować. Ja starałem się przygotować i przedstawić pewną formę działania Komisji, ale to nie był tylko mój pomysł. Była to nasza zbiorowa mądrość jako strony samorządowej. I myślę, że będzie to dalej w jakiś sposób kontynuowane, aczkolwiek wczoraj na spotkaniu wieczornym wśród kolegów-samorządowców pojawiła się koncepcja, żeby współprzewodniczący był rotacyjny – jest to w myśl zasady demokratycznej i to chyba dobre rozwiązanie. Tym bardziej że po tych wspólnych latach dopracowaliśmy się określonego modelu współpracy. To jest też duże osiągnięcie wszystkich kolegów samorządowców. Ja tylko po prostu byłem dyrygentem, ale instrumentów było bardzo wiele i ta muzyka pochodziła od nich wszystkich.

■ Czasem bardziej gwałtowna, czasem spokojniejsza...

– Tak, muszę powiedzieć, że byłem czasem w bardzo niekomfortowej sytuacji, ponieważ musiałem wysłuchiwać bardzo ekspresyjnych poglądów, ale jednocześnie dążyć do *consen-*

susu. Czasem, jak człowiek nie pełni funkcji przewodniczącego, to stać go na więcej. Może walczyć o swoje. Przewodniczący musi zachowywać się inaczej.

■ Widać było, że minister Jerzy Miller, współprzewodniczący strony rządowej docenił taką Pana postawę.

– Tak, było to dla mnie bardzo miłe zaskoczenie – usłyszeć tyle ciepłych słów. Pamiętam rozmowy z wieloma ministrami – zawsze starałem się pamiętać, że państwo jest jedno i dlatego trzeba postępować odpowiedzialnie, sprawiedliwie, tak aby wszystkie strony, które walczą o pewne sprawy, zrealizowały je, ale pamiętając zawsze, że dobro publiczne, dobro mieszkańców jest najważniejsze. Oczywiście każdy powinien mieć przygotowaną strategię walki, ale nie powinien zapominać o uwarunkowaniach drugiej strony. To jest może trudne, bo każe być bardziej powściągliwym, kiedy człowiek rozumie uwarunkowania drugiej strony, kiedy wie, że nie może eskalować żądań, bo w pewnym momencie staje przed murem i wtedy może wszystko stracić, co po drodze udało mu się osiągnąć.

■ Czyli trzeba rozmawiać tak, by „otwierać” rozmówcę, a nie „zamykać”?

– Nie jest to łatwe przy temperamencie niektórych kolegów – czasem dali mi „popalić”. Może dam przykład. Zawsze pilnie wsłuchiwałem się w opinie kolegów na stronie samorządowej, dążyłem do *consensusu*; jak były jakieś

nieniami międzyresortowych – powiedział Piotr Uszok.

Komisja Wspólna pozytywnie zaopiniowała przygotowany przez Ministerstwo Edukacji projekt nowelizacji ustawy o systemie oświaty, który wprowadza wiele istotnych zmian. Samorządowców ucieszyło planowane objęcie dzieci cztero- i pięcioletnich subwencją oświatową w wysokości 90% kwoty przypadającej na jednego ucznia. Subwencjonowanie pięcioletków ma rozpocząć się w 2014 roku, a czterolatków – w 2016 roku. Projekt MEN zakłada także możliwość grupowania szkół, dzięki czemu można będzie obniżyć koszty ich funkcjonowania i ograniczyć problem ich likwidacji przez samorządy. Marek Olszewski, wiceprezes ZGW RP zgłosił wniosek o umożliwienie łączenia w zespoły również szkół tego samego typu, np. dwóch gimnazjów czy podstawówek.

Jedyny negatywnie zaopiniowany projekt dotyczył zwolnienia z podatku dochodowego od osób fizycznych. Chociaż nie rodzi on dużych skutków finansowych, samorządowcy nie zgadzają się na psucie systemu kolejnymi wyjątkami.

HH

zdania odrębne, odnotowywałem je i na posiedzeniu plenarnym udzielałem głosu tym kolegom. Ale raz pozwoliłem sobie postąpić inaczej, opierając się na pewnej logice. Projekt jakiegoś rozporządzenia czy ustawy był uzgodniony na stronie samorządowej z określonym wnioskiem. Podczas dyskusji na sali obrad pojawiły się różne głosy. Minister Miller przekonał mnie, że powinniśmy przyjąć stanowisko bardziej uwzględniające interes rządowy. I zaproponowałem je, mając świadomość, że zmieniłem uzgodnienia. Zadałem pytanie kolegom samorządowcom, czy ktoś ma uwagi do takiego stanowiska. Nikt się absolutnie nie zgłosił, ale jak tylko skończyła się Komisja, podszedł do mnie jeden z kolegów i spytał: „Coś ty zrobił, przecież inaczej ustaliliśmy?”. Ja mówię: „Stary, przecież pytałem, czy macie jakiś sprzeciw?”. A on mi na to: „A jak ci się wydaje, że my tu zakwestionujemy decyzję przewodniczącego? My cię szanujemy i sobie na to nie pozwolimy, ale teraz ci damy po głowie, bo postąpiłeś niezgodnie z tym, co było ustalone wcześniej”. To pokazuje, że umiemy współpracować, umiemy się szanować, ale też otwarcie wyrażamy swoje poglądy. I to jest bardzo cenne. Nie ma jakichś zakulisowych gier, walczyliśmy o swoje i staraliśmy się być jedną drużyną, aczkolwiek po reformie w 1999 roku mamy świadomość, że ta mnogość samorządów powoduje mnogość uwarunkowań i interesów.

■ Dziękuję za rozmowę.

Prezentacja koncepcji

Polska polityka miejska

W dniach 28–29 marca br. w Warszawie odbyła się konferencja *Miasta w polityce rozwoju – wyzwania, szanse i dylematy*. Podczas tego spotkania, w którym udział wzięło ponad 200 osób, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zaprezentowało koncepcję przyszłej krajowej polityki miejskiej w Polsce.

Ta od długiego czasu wyczekiwaną strategiczną wizję rozwoju polskich miast stanowić ma odpowiedź na pojawiające się dynamicznie nowe wyzwania, przed którymi stają obecnie miasta różnej wielkości. Gośćmi specjalnymi spotkania byli m.in. ministrowie Michał Boni i Olgierd Dziekoński, poseł do Parlamentu Europejskiego Jan Olbrycht, Eugenio Leanza – szef Funduszu JESSICA Europejskiego Banku Inwestycyjnego, prezydenci wybranych miast polskich i przedstawiciele stowarzyszeń samorządowych.

Wszystcy obecni przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, związków JST oraz instytucji naukowych podkreślali ogromne znaczenie podjęcia przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego tematu polityki miejskiej w Polsce. Przy oczywistych różnicach zdań w odniesieniu do konkretnych rozwiązań waga istnienia takiej całościowej polityki jest nie do przecenienia.

Według ministra Michała Boniego polityka miejska jest obecnie jednym z najważniejszych zagadnień w Polsce, ponieważ na całym świecie to właśnie miasta są rzeczywistymi motorami rozwoju regionów i całych krajów. Założenia przyszłej polityki miejskiej muszą brać pod uwagę szereg dynamicznie się zmieniających czynników ekonomicznych w różnej skali, społecznych, socjologicznych, demograficznych, przestrzennych, technicznych, środowiskowych, instytucjonalnych itp.

Powstająca koncepcja polityki miejskiej będzie integrować wymiar społeczno-gospodarczy z wymiarem terytorialnym. Oznacza to między innymi tak ważne powiązanie kierunków rozwoju przestrzennego i ich

wpływ na jakość i dynamikę rozwoju gospodarczego poszczególnych obszarów.

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego planuje wzmocnić wymiar miejski polityki rozwoju regionalnego poprzez krajową politykę miejską, która umożliwi kompleksowe ujęcie zagadnień miejskich. Temat ten znajdzie rozwinięcie w postaci konkretnych zapisów rozporządzeń polityki spójności po 2013 r., co wynika między innymi z wniosków *V Raportu na temat spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej*. Planowane jest również wykorzystanie potencjału największych miast poprzez m.in. tzw. metropolię sieciową, czyli tworzenie funkcjonalnych powiązań pomiędzy metropoliami, pozwalających im najpełniej wykorzystać istniejące zasoby.

Jednym z założeń systemu instrumentów instytucjonalnych wdrażania polityki miejskiej w Polsce będzie sieciowanie miast – czyli ustrukturyzowana i systematyczna wymiana doświadczeń i wiedzy pomiędzy nimi. Planowane jest również aktywne włączanie organizacji samorządowych we wszystkie etapy implementacji polityki miejskiej.

Tymczasem w Polsce wciąż brak jest ministra ds. miast, który obecny jest wśród członków rządów kilku europejskich państw, np. w Szwecji. Tematyka miast wciąż nie jest wystarczająco poważnie traktowana. Równolegle, jednym z wniosków Karty Lipskiej jest to, że polityka miejska powinna być formułowana na poziomie krajowym, aby zapewnić odpowiedni stopień integracji i spójności wszelkich działań.

Przez Parlament Europejski prze-tacza się obecnie również dyskusja na

temat konieczności sformułowania polityki miejskiej na poziomie europejskim. Świadczy o tym specyfika i kluczowa rola miast w rozwoju całego kontynentu. Jednak obowiązująca w Europie zasada subsydiarności stoi w sprzeczności z tym założeniem, a dodatkowo jednolita polityka miejska we wszystkich państwach to nie-małe koszty. Jednocześnie same miasta nie mają zasobów wystarczających, aby zajmować się opracowywaniem nowych rozwiązań w zakresie np. transportu miejskiego. Dlatego też zagadnienia polityki miejskiej są realizowane w ramach różnych programów unijnych (URBACT, Covenant od Mayors, Cities of Tomorrow itp.). Jednym z niedysiejszych postulatów Parlamentu Europejskiego było przekazanie miastom przez państwa członkowskie grantów blokowych, co nie zostało zrealizowane. Środki przechodzą przez regiony, które niezbyt często wspierają miasta, bo te „poradzą sobie i tak”.

Myśląc o nowym okresie finansowania, miasta powinny konstruować swoje projekty wokół tematyki, która nabrała priorytetowego znaczenia w czasach spowolnienia gospodarczego i kryzysu: mądry rozwój (*smart growth*), rozwój integracyjny (*inclusive growth*) oraz zrównoważony rozwój (*sustainable growth*).

Drugi dzień konferencji poświęcony był prezentacji raportu OECD (*Organisation of Economic Co-operation and Development*) na temat krajowej polityki miejskiej w Polsce oraz publikacji Ministerstwa Rozwoju Regionalnego o stanie miast polskich, której przygotowanie stanowiło istotną bazę do stworzenia raportu.

Polityka miejska jest obecnie na początku drogi budowania wielowymiarowej współpracy pomiędzy szeregiem różnych podmiotów, której celem będzie rozwój potencjału najważniejszych lokomotyw rozwojowych Polski.

ANNA NADOLNA

Forum Debaty Publicznej

Większy udział obywateli

Podczas posiedzenia Forum Debaty Publicznej 30 marca br. w Kancelarii Prezydenta w Warszawie eksperci i samorządowcy podkreślali, że projekt ustawy o umacnianiu udziału mieszkańców w samorządzie terytorialnym, o współdziałaniu gmin, powiatów i województw oraz o zmianie niektórych ustaw w sprawie samorządów – mimo koniecznych dopracowań – jest propozycją historyczną w myśleniu o relacjach władza–obywatel.

Propozycja reguluje m.in. sposoby wpływu mieszkańców na funkcjonowanie organów samorządu, wprowadzając wysłuchanie obywatelskie, interpelację obywatelską oraz obywatelską inicjatywę uchwałodawczą. Umożliwia tworzenie przez gminy funduszu inicjatyw lokalnych, powołanie unii organów miast na prawach powiatu i sąsiadujących powiatów ziemskich, a także wprowadza mechanizmy współpracy samorządów dotyczącej zagospodarowania przestrzennego i polityki regionalnej. Projekt, który powstał w Kancelarii Prezydenta, ma na przełomie kwietnia i maja br. trafić do Sejmu. Konsultacje społeczne projektu ustawy będą obejmować m.in. regionalne debaty z udziałem samorządowców i organizacji obywatelskich, które będą miały miejsce w czterech miastach – Białymstoku, Szczecinie, Opolu i Kielcach.

Uczestniczący w spotkaniu Forum prezydent **Bronisław Komorowski** podkreślił, że projektowana zmiana ma charakter propozycji ewolucyjnych, działań zmierzających do pogłębienia ważnych procesów, jakimi są decentralizacja władzy i konsekwentne zmierzanie do zwiększania wpływu społeczności lokalnych na wszystkie decyzje dotyczące kształtu ich małych ojczyzn.

Prezydent Poznania i prezes ZMP **Ryszard Grobelny** wyraził zadowolenie z faktu, że głowa państwa stała się arbitrem, który nadaje tempo dyskusji w sprawach samorządowych. Podkreślił, że projekt ma dużą wartość, ale pozytywna jest sama debata, która się wokół niego toczy, a jakiej w samorządach brakuje. Przedstawiciele samorządów za korzystne zmiany uznawali m.in. dążenie do wzmocnienia współpracy samorządów. Propozycja Kancelarii reguluje relacje między powiatami a gminami. W tym celu przewidziano w projekcie powstanie konwentów powiatowych i wojewódzkich, które miałyby być stałą płaszczyzną współpracy między gminami i powiatami oraz

samorządem lokalnym i wojewódzkim. Zwracano jednak uwagę na to, że wdrożenie propozycji zwiększającej udział obywateli w funkcjonowaniu samorządów będzie wymagało dodatkowych środków finansowych i zatrudnienia większej liczby urzędników, którzy będą obsługiwali te nowe zadania.

Zarówno samorządowcy, jak i obecni podczas debaty przedstawiciele organizacji obywatelskich są zgodni, że konieczna jest partycypacja mieszkańców w decyzjach podejmowanych przez władze samorządowe.

Fot. Arch. UM Poznania

Różne oceny uzyskała idea stworzenia Funduszu Inicjatyw Lokalnych, który miałby finansować przedsięwzięcia gminy lub powiatu realizowane przez instytucje społeczeństwa obywatelskiego. **Witold Krochmal** z Unii Miasteczek Polskich zastanawiał się, jak w systemie będzie wyglądała odpowiedzialność wójta w związku z Funduszem Inicjatyw Lokalnych. – *Wójt, przekazując środki innym jednostkom, odpowiada za ich wydatkowanie tak, jakby to gmina je wydawała* – podkreślał. Z kolei **Marek Wójcik** ze Związku Powiatów Polskich mówił, że Fundusz, który ma powstać ze zbiorów publicznych, a potem być poddawany, będzie „martwy”. – *Bez wskazania innego źródła nie będzie działał* – twierdził.

Według Bronisława Komorowskiego ważne jest także, aby samorząd działał w warunkach daleko idącej gwarancji stabilności ustroju finansowego. W tym kontekście prezydent po-

informował o swoim liście do premiera Donalda Tuska. W piśmie tym przekazał szefowi rządu różne sygnały, które płynęły ze środowiska samorządowców dotyczące rozporządzenia Ministra Finansów regulującego kwestię sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych w tej chwili do państwowego długu publicznego. – *Myślę, że wspólnym wysiłkiem będziemy zabiegali o optymalizację rozwiązań w tym zakresie, by samorządy uzyskały maksymalną stabilność rozwiązań finansowania ich działalności* – powiedział prezydent. Chodzi o grundniowe rozporządzenie Ministra Finansów ws. obowiązku wliczania przez samorządy do zadłużenia zobowiązań wynikających z umów publicznoprawnych, leasingu i umów z odroczonym terminem zapłaty dłuższym niż rok.

Według wielu samorządowców taka zmiana regulacji może spowodować przekroczenie ustawowego limitu zadłużenia niektórych jednostek samorządowych i wpłynąć na zahamowanie ich rozwoju.

Forum Debaty Publicznej jest formą konsultacji społecznych Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Zadaniem Forum jest wypracowanie propozycji konkretnych zmian legislacyjnych w polskim prawie. Zawarte w projekcie rozwiązania są oparte na „Białej Księdze Samorządu” przedłożonej przez korporacje samorządowe oraz na uwagach i wnioskach zgłaszanych w trakcie poszczególnych spotkań. Doradcami prezydenta i ekspertami Forum Debaty Publicznej „Samorząd dla Polski” są profesorowie Michał Kulesza, Jerzy Regulski, Paweł Swianiewicz oraz dr Jarosław Neneman. Funkcję koordynatora zespołu pełni sekretarz stanu Olgierd Dziekoński.

(JP)

Zarząd Związku Miast Polskich

PREZES

Ryszard GROBELNY: prezydent Poznania (niezależny) od 1998 roku; wcześniej radny (od 1990 roku) i członek Zarządu Miasta w latach 1992–1998; ekonomista; pracownik naukowy Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza; od 2003 roku prezes Związku Miast Polskich; m.in. członek Komisji Wspólnej Rządu i ST.

WICEPREZESI

Jacek MAJCHROWSKI: prezydent Krakowa od 2002 roku (Lewica i Demokraci); profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, historyk doktryn polityczno-prawnych; absolwent Wydziału Prawa i Administracji UJ, doktorat – 1974 r., habilitacja – 1978 r., tytuł profesora – 1988 r., od 1993 roku profesor zwyczajny nauk prawnych; w latach 1980–1986 – dyrektor Instytutu Religioznawstwa UJ, 1987–1993 – dziekan

Wydziału Prawa i Administracji UJ, 1996–1997 – wojewoda krakowski, 2001–2005 – zastępca przewodniczącego Trybunału Stanu, od 2005 roku – sędzia Trybunału Stanu; od stycznia 2010 r. powołany do Narodowej Rady Rozwoju przy Prezydencie RP; inicjator i współzałożyciel Krakowskiej Szkoły Wyższej im. Frycza Modrzewskiego.

Marek MIROS: burmistrz Gołdapi nieprzerwanie od 1990 roku (niezależny); ekonomista (Szkoła Główna Planowania i Statystyki w Warszawie); przed rokiem 1990 główny księgowy w gospodarstwie rolnym; członek Zarządu ZMP od 2003 roku.

Krzysztof ŻUK: prezydent Lublina od 2010 roku (PO); doktor nauk ekonomicznych, pracownik naukowo-dydaktyczny na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej i w Wyższej Szkole Ekonomii i Innowacji w Lublinie; były dyrektor Delegatury Ministra Skarbu Państwa w Lublinie; od 2005 roku – członek Komisji Ekonomii i Zarządzania Oddziału PAN w Lublinie, w latach 2007–2009 – podsekretarz stanu

w MSP Skarbu Państwa; w latach 1990–1996 – przewodniczący RM Świdnika, a w latach 2006–2007 – zastępca prezydenta Lublina.

CZŁONKOWIE ZARZĄDU

Bogdan BIENIEK: zastępca prezydenta Mielca od 1998 roku (niezależny); wykształcenie wyższe ekonomiczne; pracował w WSK PZL-Mielec, w latach 90. pełnił funkcję wiceprezesa ds. ekonomicznych Wytwórni Pojazdów „Melex” oraz wiceprezesa ds. ekonomicznych Zakładu Narzędziowego PZL-Mielec Sp. z o.o.; od 1990 roku – radny RM Mielca, w latach 1994–1998 – przewodniczący Komisji Finansów.

Ryszard BREJZA: prezydent Inowrocławia od 2002 roku (niezależny); absolwent Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz studiów podyplomowych z zakresu administracji publicznej (1995); nauczyciel, były wicedyrektor w Zespole Szkół Medycznych, starszy wizytator w Ku-

ratorium Oświaty w Bydgoszczy; radny miasta (1990–1998) i marszałek Sejmiku Województwa Bydgoskiego (1992–1998); poseł na Sejm III kadencji (1997–2001, AWS); od 2003 roku członek Zarządu ZMP oraz Naczelnej Rady Zatrudnienia.

Jan BRONŚ: burmistrz Oleśnicy od 1994 roku (niezależny); magister inżynier, absolwent Wydziału Budownictwa Lądowego Politechniki Wrocławskiej, w latach 1990–1994 – zastępca burmistrza Oleśnicy, w latach 1998–2002 – przewodniczący Rady Powiatu Oleśnickiego; od 2007 roku członek Zarządu ZMP, członek delegacji ZMP do Komitetu Regionów UE, a także do Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE).

Andrzej CZAPSKI: prezydent Białej Podlaskiej od 1998 roku (niezależny); ekonomista (SGPiS w Warszawie); wojewoda białkopodlaski w latach 1990–1992; wicemarszałek Senatu RP w latach 1991–1993; pracował m.in. jako główny księgowy Szpitala Wojewódzkiego Zespółonego oraz dyrektor Wojewódzkiego Zespołu Ekonomiczno-Organizacyjnego Służby Zdrowia; członek Komisji Rewizyjnej ZMP (2003–2011).

Andrzej DZIUBA: prezydent miasta Tychy od 2000 roku (niezależny); absolwent Wydziału Górniczego Politechniki Wrocławskiej; były pracownik kopalni „Ziemowit” w Łędzinach (główny inżynier), DBT Scharf Polska (marketing i sprzedaż); członek Zarządu Gómośląskiego Związku Metropolitalnego, były członek Zarządu Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce; od 2010 roku członek Zarządu ZMP.

Arkadiusz GODLEWSKI: przewodniczący Rady Miasta Katowice od 2010 roku (PO); prawnik – absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; w latach 1997–1998 pracownik UM w Cieszynie, w latach 1999–2002 dyrektor Gabinetu Marszałka Województwa Śląskiego, w latach 2002–2007 zastępca Naczelnika Kancelarii Prezydenta Katowic, w latach 2007–2010 wiceprezydent Katowic.

Janusz GROMEK: prezydent miasta Kołobrzeg od 2006 roku (PO); wykształcenie wyższe – absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Gorzowie Wielkopolskim; nauczyciel (przez 16 lat dyrektor Zespołu Szkół im. H. Sienkiewicza); w 1990 roku wybrany po raz pierwszy do RM Kołobrzegu, w kadencji 1998–2002 pełnił obowiązki wiceprzewodniczącego RM, a następnie jej przewodniczącego (2002–2006).

Piotr JEDLIŃSKI: prezydent Koszalina od 2010 roku (niezależny); absolwent Politechniki Szczecińskiej (budownictwo) oraz Krajowej Szkoły Administracji Publicznej w Warszawie, dyplom Paryskiej Szkoły Zarządzania Przemysłowego; w latach 1993–1998 pracownik Wydziału Rozwoju i Handlu koszalińskiego ratusza (stanowiska – referent, podinspektor, inspektor, zastępca naczelnika),

później – dyrektor oddziału PFRON w Koszalinie, w latach 1999–2002 – dyrektor delegatury Zachodniopomorskiego UW w Koszalinie, od 2002 roku do 2010 roku pełnił funkcję sekretarza miasta, a od 1 lipca 2010 r. – zastępcy prezydenta miasta.

Tomasz KACPRZAK: przewodniczący RM Łodzi od 2007 roku (PO); prawnik, absolwent Uniwersytetu Łódzkiego; od listopada 2006 r. radny RM Łodzi, a do grudnia 2007 r. jej wiceprzewodniczący; wiceprzewodniczący Zarządu Miejskiego Platformy Obywatelskiej w Łodzi oraz członek Rady Krajowej PO.

Andrzej KOSZTOWNIAK: prezydent Radomia od 2006 roku (PIS); absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej oraz Wydziału Ekonomicznego Politechniki Radomskiej (specjalność – finanse, administracja); wykładowca w Wyższej Szkole Handlowej w Radomiu i Prywatnej Wyższej Szkole Ochrony Środowiska w Radomiu, od 2003 do 2006 roku pracownik Działu Prawnego Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu (specjalista ds. zamówień publicznych i przewodniczący Komisji Zamówień Publicznych).

Jacek LIPIŃSKI: burmistrz Aleksandrowa Łódzkiego od 2002 roku (PO); wykształcenie wyższe – studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego; prokurator, wykładowca z listy Departamentu Reform Ustrojowych Państwa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów; w 1990 roku został radnym RM w Aleksandrowie Łódzkim, a w 1994 roku – członkiem Zarządu Gminy; od 2008 roku członek Zarządu ZMP.

Stanisław MAŁACHWIEL: burmistrz Sokółki od 1996 roku (niezależny); magister inżynier rolnictwa, absolwent SGGW oraz studiów podyplomowych prawo administracyjne na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku; właściciel gospodarstwa rolnego o pow. 26 ha; radny Rady Miejskiej w Sokółce I, III i IV kadencji; prezes Stowarzyszenia Sołtysów Województwa Podlaskiego, Sekretarz Zarządu Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów.

Andrzej PIETRASIK: burmistrz Płońska w latach 1992–1998 i od 2002 roku (niezależny); absolwent Wydziału Filologii Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego, Podyplomowego Studium Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Lokalnego UW oraz SGH (finanse publiczne); przewodniczący Komisji Rewizyjnej Mazowieckiego Stowarzyszenia Gmin na rzecz Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, członek założyciel Polskiego Klubu Infrastruktury Sportowej oraz wiceprzewodniczący Międzynarodowego Stowarzyszenia Miast Orędowników Pokoju.

Zbigniew PODRAZA: prezydent Dąbrowy Górniczej od 2006 roku (Lewica i Demokraci); absolwent Wydziału Lekarskiego Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, chirurg; w latach 1994–1996 – radny RM, w latach 1998–2001 – radny Sejmiku Wojewódzkiego, poseł na Sejm RP IV i V kadencji, w latach 2004–2005 – sekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia; przewodniczący Zgromadzenia KZK GOP; członek Zarządu ZMP od 2007 roku.

Stanisław SZWABSKI: przewodniczący RM Gdyni od 1998 roku (niezależny); doktor nauk chemicznych; wcześniej pracownik naukowy Politechniki Gdańskiej, radny od 1990 roku; w I kadencji członek Zarządu Miasta; członek Zarządu ZMP od 2007 roku oraz delegacji ZMP do Komitetu Regionów UE.

Anna TOMICKA: burmistrz Swarzędza w latach 2002–2006 i od 2008 roku (niezależna); wykształcenie wyższe, magister ekonomii – absolwentka Akademii Ekonomicznej w Poznaniu; nauczyciel, doświadczenie na stanowiskach kierowniczych; od 1994 roku radna, a w latach 1998–2002 przewodnicząca RM w Swarzędzu.

Zofia TRĘBICKA: radna miasta stołecznego Warszawy i przewodnicząca Komisji Rozwoju Gospodarczego od 2006 roku (PO); absolwentka Wydziału Elektroniki Politechniki Warszawskiej; w pracy zawodowej związana z informatyką oraz przemysłem paliwowo-energetycznym, energetyką i gazownictwem; wiceprzewodnicząca klubu radnych PO w Radzie Warszawy; członek rady społecznej ZUSOK w Warszawie.

Leszek TRĘBSKI: prezydent Skierniewic od 2006 roku (niezależny); wykształcenie wyższe (Politechnika Łódzka, Wydział Elektryczny); absolwent podyplomowych studiów na Uniwersytecie Łódzkim (Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny); stanowiska kierownicze w Akademickiej Spółdzielni Pracy „Puchatek” w Łodzi, własna działalność gospodarcza (1993–2005), dyrektor Zakładu Artykułów Technicznych „ARTECH” w Łodzi; radny RM Skierniewice od 2002 r.

Jarosław WILCZYŃSKI: prezydent Ostrowca Świętokrzyskiego od 2006 roku (niezależny), wykształcenie wyższe – absolwent Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach (politologia i nauki społeczne), Wyższej Szkoły Ekonomii i Administracji w Kielcach (zarządzanie organizacją w warunkach integracji europejskiej) oraz Studium Prawa Europejskiego w Warszawie (administracja publiczna); były pracownik w ostrowieckim UM (fundusze unijne i inwestycje) i specjalista do spraw promocji w Starostwie Powiatowym, od roku 2002 radny gminy Bodzechów, a w latach 2003–2005 – wiceprezydent Ostrowca Świętokrzyskiego; członek Zarządu ZMP od 2007 roku, a także delegat ZMP do Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR).

Janusz ŻMURKIEWICZ: prezydent Świnoujścia od 2002 roku (Lewica i Demokraci); absolwent Wydziału Inżynierii-Ekonomicznego Transportu Politechniki Szczecińskiej, kierownik działu technicznego firmy TRANSBUD, a od 1975 roku kierownik Wydziału Komunikacji UM; w latach 1985–1989 prezydent miasta; od 2004 roku w Zarządzie ZMP.

Opracowała J. PRONIEWICZ

Festiwal Promocji Miast i Regionów

Nowa perspektywa

Już po raz piąty odbędzie się Festiwal Promocji Miast i Regionów, tym razem nie w kwietniu, ale jesienią w dniach 20–21 września 2011 r. w hotelu Sheraton w Warszawie.

Ma to być szczególna w całej dotychczasowej historii Festiwalu edycja, podczas której wykorzystując zdobyte doświadczenia, w odpowiedzi na zmieniające się uwarunkowania, ma zostać zaprezentowana nowa perspektywa w myśleniu o promocji miast i regionów. Festiwal daje niepowtarzalną okazję do zdobycia wiedzy na temat najnowszych rozwiązań związanych z promocją miejsc, również do wymiany doświadczeń, spotkań oraz inspirujących dyskusji.

Festiwal zajmuje kluczową pozycję na samorządowej i marketingowej mapie najważniejszych wydarzeń merytorycznych w Polsce. W opinii wielu przedstawicieli miast i regionów jest to miejsce obowiązkowe dla wszystkich tych, którzy zajmują się kwestiami szeroko pojętej komunikacji miast i regionów.

Festiwal, jak co roku, będzie się składał z dwóch zasadniczych elementów. Pierwszym

z nich będzie konferencja, która każdego roku gromadzi ponad 300 uczestników, w tym reprezentantów 240 samorządów. Wysoki poziom merytoryczny zapewniają znani eksperci z Polski i ze świata. Podczas tegorocznej konferencji zostaną poruszone tematy, które są dyskutowane na najważniejszych forach branżowych, m.in.:

- najnowsze idee, trendy i kierunki rozwoju promocji miejsc – LIFESTYLE, EVENT MARKETING, SUSTAINABLE TOURISM,
- zarządzanie i systemy koordynacji promocji,
- techniki marketingowe stosowane w promocji miejsc w Polsce i na świecie,
- studia przypadków, najlepsze praktyki polskich i zagranicznych miast,
- zagadnienia zintegrowanej komunikacji off-line i on-line (social media, SEO, bloggers relations, publicity, Digital PR) w promocji miejsc.

Drugim elementem Festiwalu jest ogólnopolski konkurs „Złote Formaty” na najlepsze projekty promocyjne realizowane przez samorządy. Do 4. edycji konkursu w latach ubiegłych nadesłano prawie 600 projektów. W tym roku uczestnicy konkursu będą mogli ubiegać się o Tytuł Złotego Formatu, nagrody, statuetki i dyplomy w pięciu kategoriach konkursowych. Obok nagrody Grand Prix Festiwalu za całokształt działań promocyjnych prowadzonych na przestrzeni dwóch ostatnich lat, swoje projekty będzie można nadsyłać w kategoriach event, wydawnictwo promocyjne, kampania reklamowa, kampania public relations/public relations on-line. Konkursowi towarzyszyć będą atrakcyjne nagrody ufundowane przez organizatora Festiwalu – Grupę Ströer oraz patronów i partnerów Festiwalu. Opiekunem merytorycznym i producentem wydarzenia jest Citybell Consulting. Związek Miast Polskich od początku tej imprezy jest jednym z patronów honorowych i fundatorem nagrody w konkursie.

Szczegółowe informacje dotyczące 5. edycji Festiwalu Promocji Miast i Regionów, zasad konkursu „Złote Formaty” oraz zasad uczestnictwa w konferencji są dostępne na stronie internetowej www.promocjamiast.pl.

(JP)

VIII Ogólnopolska Konferencja „PR w samorządzie”

Zamiast Kraśnika – Sosnowiec

W czerwcu tego roku Sosnowiec stanie się mekką samorządowego PR. Wszystko za sprawą VIII Ogólnopolskiej Konferencji „PR w samorządzie”, która odbędzie się w dniach 8-10 czerwca br. Konferencja, która dotychczas tradycyjnie miała miejsce w Kraśniku, zostanie zorganizowana w stolicy Zagłębia, a hasłem przewodnim będzie „Mieszkaniec – Media – Inwestor w relacjach z samorządem”.

Konferencja to największe wydarzenie z tej branży organizowane z myślą o przedstawicielach administracji samorządowej wszystkich szczebli w Polsce. Od siedmiu lat z powodzeniem odbywała się w Kraśniku, jednak teraz organizatorzy uznali, że czas na zmiany.

Celem tegorocznej Konferencji jest zapoznanie uczestników z aktualną sytuacją w obszarze PR-u jednostek samorządu terytorialnego, a także wskazanie kierunków i skutecznych narzędzi promocyjnych tego sektora.

Będzie to doskonała okazja do wymiany doświadczeń oraz przygotowanie do zbliżających się wydarzeń, takich jak polska Prezydencja w Unii Europejskiej czy zbliżające się piłkarskie mistrzostwa EURO 2012, które stanowią szansę do wypromowania swojego miasta nie tylko w Polsce, ale też na arenie międzynarodowej.

Od lat znakiem rozpoznawczym Ogólnopolskiej Konferencji „PR w samorządzie” był udział najlepszych specjalistów od PR i marketingu politycznego. Tak będzie również

i w tym roku. Swoją obecność w Sosnowcu potwierdzili już m.in.: Wiesław Gałązka, Marek Skała, Barbara Labudda, Adam Łaszyn, prof. Sławomir Smyczek, Sebastian Chacholek, Ivetta Biały, Piotr Lignar, Antoni Styrzula, dr Jarosław Flis, dr Krzysztof Koj i inni. Poprowadzą oni wykłady i warsztaty zgodnie z przydzielonymi na każdy dzień panelami tematycznymi.

Organizatorami konferencji są miasto Sosnowiec oraz firma Grupa PRC. Honorowe patronaty objęli: marszałek województwa śląskiego, wojewoda śląski, Śląski Związek Gmin i Powiatów oraz Związek Miast Polskich.

Szczegóły dotyczące Konferencji, program oraz sylwetki prelegentów są dostępne na stronie www.prwsamorzadzcie.pl.

(JP)

URBACT

Seminaria dla Lokalnych Grup Wsparcia

Connecting cities
Building successes

W dniach 14–15 marca br. w Poznaniu odbyło się pierwsze seminarium tematyczne dla członków Lokalnych Grup Wsparcia i koordynatorów polskich projektów URBACT.

Spotkania są realizowane w ramach współpracy partnerów Krajowego Punktu Kontaktowego URBACT (Związek Miast Polskich, Śląski Związek Gmin i Powiatów oraz Instytut Rozwoju Miast), Ministerstwa Rozwoju Regionalnego i Sekretariatu URBACT w Paryżu.

Celem seminariów jest rozszerzenie wiedzy członków Lokalnych Grup Wsparcia URBACT z polskich projektów na temat procesów rozwoju miast oraz wzmocnienie ich osobistych umiejętności współpracy w grupie czy przeprowadzenia procesom rozwoju lokalnego.

Lokalne Grupy Wsparcia, których powołanie stanowi obowiązkowy element realizacji projektów URBACT w każdym mieście partnerskim, są wyrazem powszechnej już europejskiej praktyki włączania wszystkich zainteresowanych danym tematem podmiotów w całość procesu – od etapu planowania do wdrażania i monitorowania zmian. W skład takich grup wchodzi przedstawiciele władz lokalnych i regionalnych, specjaliści danej tematyki, członkowie społeczności lokalnych, organizacje pozarządowe, lokalni liderzy itd. Partycypowanie w każdym z etapów daje takim projektom siłę w trakcie realizacji i trwałość po ich zakończeniu.

W poznańskim spotkaniu, dla którego sal użył Urząd Miasta Poznania, wzięło udział 40 osób. Wśród nich był m.in. Jean-Loup Droubigny – szef Sekretariatu URBACT, Ivan Tosics – ekspert wiodący projektu Joining Forces oraz František Kubes – szef Departamentu Planowania Przestrzennego i Współpracy Regionalnej Miasta Brna (Czechy).

Tematyką, wokół której przygotowany był program, była współpraca aglomeracyjna i metropolitalna, zarówno w warstwie poziomej (pomiędzy różnymi jednostkami samorządu terytorialnego), jak i pionowej (pomiędzy różnymi szczeblami władz i instytucji). Szczegółowo omówiono przypadki metropolii Poznań, która jest przykładem wciąż jeszcze

niesformalizowanej (stowarzyszenie w trakcie rejestracji) oddolnej inicjatywy współpracy miasta centralnego z otaczającymi je gminami oraz metropolii Silesia, która w formie związku międzygminnego działa na Śląsku od 2007 roku.

Profesor Jacek Nowak z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu zapoznał uczestników seminarium z ideą Grup Wymiany Doświadczeń, którą od kilku lat Związek Miast Polskich realizuje wśród swoich członków. Metodologia

URBACT Cafe. Zgromadzeni, podzieleni na cztery zróżnicowane pod względem miast, doświadczeń, zawodu grupy, opracowywali w tym samym czasie odpowiedzi i rozwiązania konkretnych zagadnień problemowych, zadanych wcześniej przez moderatora. Każda z grup w drugim dniu seminarium relacjonowała wypracowane wnioski na forum. Ukazało to różnorodność spojrzeń na ten sam temat przez różne grupy i tym samym utwierdziło uczestników spotkania w przekonaniu o złożoności procesów współpracy w ramach aglomeracji.

Uczestnicy seminarium – koordynatorzy projektów i członkowie Lokalnych Grup

Pierwsze seminarium tematyczne dla członków Lokalnych Grup Wsparcia i koordynatorów polskich projektów URBACT odbyło się w Poznaniu. Fot. K. Kalaga

GWD, zaimplementowana w ramach Lokalnych Grup Wsparcia projektów URBACT, jest dobrym pomysłem na kapitalizację zdobytych doświadczeń i dzielenie się wiedzą pomiędzy projektami o zbliżonej tematyce.

Trenerzy z Uniwersytetu Jagiellońskiego podczas moderowanej dyskusji zaprezentowali uczestnikom seminarium metodę właściwego doboru interesariuszy do rozwiązywania problemów występujących w miastach, tzw. mapowania potrzeb. Przedstawiono badania 11 polskich miast przeprowadzone pod kątem 7 kapitałów rozwojowych, oceniając całościowo ich potencjał i dynamikę zachodzących procesów.

Ciekawą formą warsztatową, w której uczestnicy seminarium wzięli udział, był tzw.

Wsparcia polskich projektów URBACT – podkreślali przydatność organizacji tego rodzaju spotkań. Dla osób zaangażowanych w realizację tych projektów i potencjalnych liderów zmian w lokalnych środowiskach, szeroka wiedza na temat polityki miejskiej oraz treningi z umiejętności społecznych stanowią kapitał, który mogą wykorzystać w późniejszej pracy.

Kolejne seminarium tematyczne URBACT odbyło się 4 i 5 kwietnia br. w Katowicach, a ostatnie spotkanie z tego cyklu planowane jest na 9 i 10 maja br. w Krakowie. Szczegóły programu oraz prezentacje z poprzednich spotkań na www.urbact.pl.

ANNA NADOLNA

50 lat praw miejskich Nowej Dęby

Miasto mocnych wrażeń

Tradycje Centralnego Okręgu Przemysłowego oraz Tarnobrzeska Specjalna Strefa Ekonomiczna, powstałe jeszcze przed wojną zakłady zbrojeniowe i jeden z największych w Europie poligonów oraz Militariada – największe w południowo-wschodniej Polsce wydarzenie dla miłośników militariów, a także kilkusetletnia Puszcza Sandomierska i proekologiczny charakter miasta – Nowa Dęba doskonale łączy tradycje przemysłowe i militarne z nowoczesnością. W tym roku świętuje swoje pięćdziesiąte urodziny.

Nowa Dęba to ponad 12-tysięczne miasto położone w południowo-wschodniej Polsce, w rozwidleniu rzek Wisły i Sanu, na północno-wschodnim obszarze województwa podkarpackiego, na terenie powiatu tarnobrzckiego. Budowana autostrada A4 będzie przebiegać niespełna

50 km od miasta. Równie blisko położone jest lotnisko Rzeszów-Jasionka.

Z osiedla w miasto

Choć Nowa Dęba jest jednym z najmłodszych miast na Podkarpaciu, to tradycje osadnictwa we wsi Dęba sięgają XVII wieku. Miasto

powstało jako przyfabryczne osiedle jednej z wielkich budów Centralnego Okręgu Przemysłowego, największego gospodarczego przedsięwzięcia międzywojennej Polski. Budowana od 1937 roku. Wytwórnia Amunicji nr 3, jako ważne ogniwo w polskim przemyśle wojskowym, musiała znaleźć bezpieczną lokalizację wśród lasów. Wpływ na lokalizację fabryki miał też pobliski poligon wojskowy, powstały w 1927 roku, który można było wykorzystać do przeprowadzania prób z pociskami (artyleryjскими i lotniczymi). W 1938 roku rozpoczęto budowę osiedla mieszkaniowego, które z biegiem lat rozbudowało się do wielkości miasta. Po wojnie Dęba żyła przede wszystkim z przekształconej w przedsiębiorstwo państwowe wytwórni amunicji pn. Zakłady Metalowe „Deza-

Miasto wojskowych tradycji

Faza stabilnego rozwoju

Z Wiesławem Ordonem, burmistrzem Nowej Dęby rozmawia Hanna Hendrysiak

■ Nowa Dęba obchodzi 50-lecie nadania praw miejskich. To okazja do pewnych podsumowań. Jak Pan oceniłby na tle historii stan miasta?

– Od kilku lat miasto rozwija się gospodarczo przede wszystkim opierając się na Tarnobrzkiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej, podstrefa Nowa Dęba. W latach 2000–2002 do strefy w Nowej Dębie weszło kilka firm, które istotnie wpłynęły na rozwój gospodarczy, takich jak przede wszystkim „Sanfarm”, który zatrudnia ponad 250 osób. Dzięki nim miasto, które do tej pory stało na jednej nodze, jaką były Zakłady Metalowe „Dezamet”, oparte na przemyśle zbrojeniowym, zyskało wzmocnienie i wszystkie symptomy kryzysu, które pojawiałyby się w zbrojeniówce – nie będą od razu przekładać się na kondycję miasta. Inwestują u nas także firmy, takie jak „Marma Plast” – produkująca folie dachowe, „Bester Medical System” – narzędzia medyczne, implanty czy

zakłady produkujące okna, konstrukcje stalowe. Mamy szeroki wachlarz firm, które pozwalają nam w miarę spokojnie przechodzić kryzysy, jak choćby ten z 2009 roku. Uważam, że jesteśmy w fazie stabilnego rozwoju.

■ Nowa Dęba powstała z osiedla wojskowego, schowanego w lasach, powstałego przy fabryce amunicji. Czy dzisiaj położenie i historyczne uwarunkowania przeszkadzają w rozwoju miasta?

– Nie, zupełnie nie. Wytwórnia Amunicji nr 3, dzisiaj Zakłady Metalowe „Dezamet”, funkcjonują rytmem gospodarczym niezależnym od tego, jak funkcjonuje miasto. Aż do lat 90., a nawet jeszcze dłużej, były to organizmy połączone, bo np. przy zakładach była kotłownia, która dostarczała ciepło do miasta i jakiejkolwiek perturbacje w sytuacji ekonomicznej zakładu powodowały od razu przeniesienie się na miasto takich problemów, jak np. brak węgla. Zakłady utrzymywały też żło-

bek, stadion, Ośrodek Rekreacyjny nad Zalewem. Później zostały one przekazane gminie, która realizuje dziś te zadania.

■ Ale tradycje wojskowe nadal są żywe w Nowej Dębie?

– To prawda, ale one wynikają głównie z faktu, że mamy poligon wojskowy, założony już w 1927 roku. Z punktu widzenia miasta jest to przede wszystkim duży zakład pracy, bo zatrudnia blisko 300 osób i ma perspektywę funkcjonowania i rozwoju. Jest to trzeci poligon pod względem wielkości w Polsce, ćwiczą na nim żołnierze, którzy udają się potem na misje wojskowe, np. do Iraku czy do Afganistanu. Dzięki temu tradycje wojskowe w Nowej Dębie są żywe od lat, jest tu szacunek dla munduru, wszystkie uroczystości o charakterze państwowym czy samorządowym odbywają się z udziałem sztandaru wojskowego i kompanii reprezentacyjnej.

Nowa Dęba inwestuje nie tylko w drogi.
Fot. Archiwum UM

met", które obok wyrobów zbrojeniowych produkowały żelazka, silniki motocyklowe, motocykle i łodziowe. Szybki rozwój miejscowości sprawił, że 31 grudnia 1961 r. osiedle uzyskało prawa miejskie i otrzymało nazwę Nowa Dęba.

Na ryby, na grzyby

Nowa Dęba to prawdziwie zielona gmina. Okalające miasto wspaniałe lasy – pozostałość po dawnej Puszczy Sandomierskiej – peł-

ne sosny, dębów i brzozy idealnie nadają się do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej. Sosnowe lasy i łagodny klimat od lat sprzyjały leczeniu osób chorych na płuca w miejscowym szpitalu.

Militariada

W mieście cały czas żywe są tradycje wojskowe za sprawą funkcjonującego Ośrodka Szkolenia Poligonowego Wojsk Lądowych. Podkreślając swój militarny charakter jako „Miasto

Mocnych Wrażeń”, po raz trzeci Nowa Dęba organizuje ogólnopolską imprezę pn. *Militariada*. To wyjątkowe wydarzenie przyciąga do Nowej Dęby wielu miłośników militariów. W tym roku odbędzie się ona 18 i 19 czerwca, a w programie znalazły się występy zespołów: BIG CYC i ARMIA, pokazy sprzętu, uzbrojenia i wyszkolenia wojskowego, występy grup rekonstrukcyjnych i kiermasz militarny.

Na podst. informacji z miasta przygotowała HANNA HENDRYSIK

■ Samorządy w ostatnim czasie bardzo narzekają na kondycję finansową – czy Wam udaje się inwestować?

– Ten rok jest najlepszy, jeśli chodzi o inwestycje w tej kadencji. Czeka nas wielki wysiłek w związku z przebudową domu kultury, budowanego w okresie PRL-u przez 10 lat, który dzisiaj nie spełnia żadnych standardów. Pod koniec września oddamy obiekt nowoczesny, dostępny dla niepełnosprawnych, z kinem 3D. Wartość tego projektu to 6,7 mln zł.

Przed nami inwestycja o wiele poważniejsza – w ubiegłym roku gmina kupiła od Agencji Rozwoju Przemysłu Zakład Produkcji Wody, który dostarcza wodę dla mieszkańców całej gminy i zakładów pracy.

■ Dlaczego gmina zdecydowała się na ten zakup?

– Żeby przeprowadzić modernizację, bo Agencja to instytucja, która realizuje swoje priorytety, niekoniecznie związane z inwestycjami o charakterze komunalnym. My mamy świadomość, że to będzie służyć mieszkańcom. Jest już przygotowana dokumentacja techniczna modernizacji stacji ujęcia wody i rozbudowy sieci wodociągowej, również na terenie miasta. Jeśli zrealizujemy ten projekt, to na koniec 2013 roku pozostawimy na kolejnych kilkadziesiąt lat mieszkańcom ujęcie wody dobrej jakości, które pozwoli nam również na butelkowanie wody i jej sprzedaż. To jest nasz najważniejszy projekt z punktu widzenia bezpieczeństwa i rozwoju. Mamy też w programie rewitalizację miasta, jego cen-

tralnych punktów: plant i parku rozrywkowego dla dzieci, ale to będzie uzależnione w dużym stopniu od tego, czy uda nam się pozyskać środki unijne. Mamy też projekt rewitalizacji terenu nad Zalewem „Liść dębu” – czekamy na ocenę kolejnego naszego wniosku o środki unijne. W tym roku kończymy jeszcze przebudowę dworca autobusowego – za około 1 mln zł powstaje nowy budynek dworcowy oraz dodatkowy parking. Realizujemy też mniejszy projekt, ale ważny dla bezpieczeństwa mieszkańców – oświetlenia wewnątrz podwórek.

Podjęliśmy też decyzję o przejęciu od „Dezamet” i ARP dróg do TSSE, którymi do tej pory zarządzały. Stały na nich szlabany, przedsiębiorcy musieli się przy nich zatrzymywać, rozliczać – od 3 stycznia zdjęliśmy szlabany, zlikwidowaliśmy warty i teraz można spokojnie wjechać na teren strefy, planujemy modernizację dróg i chodników. Przedsiębiorcy bardzo pozytywnie to odebrali.

■ Ostatnio spore inwestycje są w SSE...

– Dwie podstrefy – w Nowej Dębie i Chmielowie mają decydujący wpływ na rozwój gospodarczy gminy. Ostatnio dużo mówimy o budowie fabryki Pilkingtona na terenie naszej gminy, dlatego że dzięki tej inwestycji o wartości rzędu pół miliarda złotych ma tam powstać około 500 miejsc pracy i liczymy, że wokół tej firmy powstaną dodatkowe firmy zatrudniające 150–200 pracowników. Mam nadzieję, że część naszych mieszkańców znajdzie tam pracę. Fabryka ma powstać do koń-

Lider ekologii

W poszukiwaniu tańszego ciepła dla miasta postanowiono wykorzystać atut gminy, jakim jest występowanie dużych kompleksów leśnych. Nowa Dęba, członek Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cites”, wybudowała pierwszą w Polsce południowo-wschodniej kotłownię opalaną zrębkami drewna. Tania i czysta ekologicznie energia jest wytwarzana z biomasy. Od wielu lat miasto prowadzi selektywną zbiórkę odpadów. Nowa Dęba może pochwalić się tytułem Lidera Polskiej Ekologii z 2004 roku, zgłosiła także swój akces do polskiej Ligi Mistrzów Odnawialnych Energii i tym samym do europejskiej RES Champions League. W maju 2010 r. Nowa Dęba uznana została za najlepszą gminę, jeśli chodzi o odnawialne źródła energii, i zdobyła tytuł Mistrza Europy w kategorii do 20 tys. mieszkańców, pokonując gminy m.in. z Niemiec, Francji i Republiki Czeskiej.

ca 2013 roku, ale pierwsza część ma być oddana do użytku za rok.

Jako samorząd również inwestujemy w rozwój strefy ekonomicznej. Kilka tygodni temu rozpoczęliśmy budowę drogi łączącej krajową „dziewiątkę” z terenami TSSE w Chmielowie. Ta warta ponad 4 mln zł inwestycja zdecydowanie poprawi dostępność komunikacyjną tych terenów – a to jeden z najważniejszych atutów dla inwestorów.

■ Nowa Dęba jest też liderem w ekologii.

– Mamy dwa tytuły, które potwierdzają nacisk, jaki kładziemy na ochronę środowiska naturalnego: „Lidera polskiej ekologii” z 2004 roku oraz „Europejskiego Mistrza Ligi Odnawialnych Źródeł Energii” z 2010 roku. Przeżywając problemy ekonomiczne związane z sytuacją ciepłowni przemysłowej, miasto podjęło decyzję o budowie własnej kotłowni, żeby uniezależnić się od dostawcy, który czasem powodował przykręcenie kurka z ciepłą wodą czy ciepłem w kaloryferach. W 2003 roku zapadła decyzja o budowie pierwszej w Polsce południowo-wschodniej kotłowni na biomasę. To spowodowało wyłączenie dymiących kominów, ograniczyło emisję pyłów i gazów. Dawno już też skanalizowaliśmy osiedla miejskie, teraz kończymy kanalizację wsi. Ponadto stosujemy odnawialne źródła energii, np. solary na krytej pływalni podgrzewają wodę pod prysznicami i w basenie. Staramy się szukać oszczędności przez stosowanie technologii przyjaznych dla środowiska.

■ Dziękuję za rozmowę.

20. Sesja Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy

20. Sesja Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy (CLRAE) odbyła się w dniach 22–24 marca 2011 r. w Strasburgu.

Podczas sesji omawiano m.in. współpracę między Kongresem a innymi organizacjami reprezentującymi regiony w Europie. Dyskutowano również o rozwiązaniach, które władze lokalne i regionalne mogą stosować dla poprawy sytuacji Romów. Przyjęto szereg raportów dotyczących monitorowania demokracji lokalnej i regionalnej w Turcji, Austrii, Rumunii oraz na Malcie. Przedstawiono też raport z obserwacji ubiegłorocznych wyborów lokalnych na Ukrainie.

Jedną z najważniejszych dyskusji poświęconą była reformie Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych. Sprawozdawcy podkreślali, że CLRAE, stojąc na straży Europejskiej

Karty Samorządu Lokalnego oraz prowadząc misje obserwacyjne podczas wyborów odbywających się w państwach członkowskich, ma do spełnienia ważną rolę.

Jednym z gości Sesji Plenarnej był Thomas Hammarberg, komisarz praw człowieka Rady Europy, który wziął udział w dyskusji na temat działań na rzecz praw człowieka podejmowanych na szczeblu lokalnym i regionalnym. W swoim wystąpieniu komisarz zwrócił uwagę na wyjątkową rolę, jaką ma do odegrania Kongres w zakresie intensyfikowania działań na rzecz ochrony i promowania praw człowieka na poziomie lokalnym i regionalnym. Kon-

gres prowadzi m.in. działania na rzecz powoływania lokalnych rzeczników praw człowieka w państwach członkowskich Rady Europy.

Na zakończenie odbyła się dyskusja na temat współpracy Kongresu z Unią Europejską, w której wziął udział Johannes Hahn, unijny komisarz ds. Polityki Regionalnej. Zaapelował on o wzmocnienie współpracy, której głównym celem będzie stabilna Europa z silnymi strukturami lokalnymi i regionalnymi. W obliczu nowych regulacji UE w zakresie współpracy terytorialnej J. Hahn zaprosił Kongres do włączenia się w proces konsultacji, który wkrótce zostanie ogłoszony i podkreślił, że „musimy lepiej wykorzystać komplementarność naszych instytucji, które odgrywają znaczącą rolę w zapewnianiu pokoju i ładu w Europie”.

Współpraca polsko-litewska

W ramach swojej działalności na szczeblu europejskim Związek Miast Polskich angażuje się w prace na rzecz rozwijania kontaktów partnerskich między społecznościami lokalnymi.

Propagowanie idei miast bliźniaczych jest jednym z przejawów naszej aktywności. W 2011 roku realizujemy projekt we współpracy z litewskim partnerem – Litewskim Związkiem Władz Lokalnych. Na ten cel otrzymaliśmy dofinansowanie z programu Komisji Europejskiej – Europa dla Obywateli – środki wsparcia.

W ciągu dziesięciu lat, które upłynęły od ostatniego wspólnego spotkania w Lublinie, polskie i litewskie samorządy lokalne i regionalne systematycznie rozwijały współpracę. Wzrosła liczba partnerstw, a zakres tematyczny umów stale się poszerza. Dane zebr-

ne przez Związek Miast Polskich w 2009 roku mówią o 174 polsko-litewskich parach bliźniaczych na różnych szczeblach samorządu.

W ramach projektu realizowanego w br. zaplanowano między innymi wydanie publikacji, zawierającej przykłady dobrych praktyk opisujących wspólne polsko-litewskie projekty, zrealizowane przez samorządy obu krajów. Powstanie także strona internetowa poświęcona kontaktom polsko-litewskim na szczeblu komunalnym, a 13 i 14 czerwca br. w Augustowie odbędzie się bilateralna konferencja.

Prosimy Państwa o nadsyłanie informacji na temat wspólnych polsko-litewskich projektów, które posłużą do przygotowania wspomnianej publikacji na temat dobrych praktyk. Formularz, o którego wypełnienie prosimy, znajduje się na stronie internetowej www.lt-pl.eu i dostępny jest tylko w wersji elektronicznej. Dla każdego opisywanego projektu należy wypełnić osobny formularz. Na informacje od Państwa czekamy do **29 kwietnia br.**

Dodatkowych informacji czy wskazówek dotyczących wypełnienia formularza udziela Biuro ZMP, dział współpracy z zagranicą, Katarzyna Paczyńska, Alicja Stachowiak, tel. 61 633 50 56, e-mail: kasiah@zmp.poznan.pl

Konkurs European Language Label

Ruszyła X edycja konkursu European Language Label. Ten europejski certyfikat przyznaje się za innowacyjne rozwiązania w dziedzinie nauczania i uczenia się języków obcych.

Celem konkursu realizowanego pod patronatem Komisji Europejskiej jest wyselekcjonowanie projektów, które promują nauczanie języków w atrakcyjny i nowoczesny sposób oraz są inspiracją dla społecz-

ności lokalnej, w której projekt jest realizowany.

W Polsce konkurs ELL prowadzi Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji i Ministerstwo Edukacji Narodowej. Laureaci konkursu otrzymują

prestiżowe certyfikaty podpisane przez komisarza UE ds. Edukacji, Kultury, Wielojęzyczności i Młodzieży oraz ministra edukacji narodowej.

Certyfikaty przyznaje się w trzech kategoriach: instytucjonalnej, nauczycielskiej i indywidualnej.

Termin składania wniosków upływa **6 maja 2011 r.** Szczegółowe informacje o konkursie i priorytetach tematycznych oraz formularze wniosków znajdują się na stronie internetowej www.ell.org.pl

KATARZYNA PACZYŃSKA

Od 20 lat na polsko-niemieckiej scenie

Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży

Kontakty młodych piłkarzy z Sandomierza z ich rówieśnikami z Emmendingen w Niemczech trwają już kilka lat i powstały w ramach partnerstwa tych miast. W ubiegłym roku, gdy wyjazd zawodników na Międzynarodowy Turniej Młodzieżowy do Niemiec stanął pod znakiem zapytania z powodu powodzi, pomogła, jak od lat, Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży. Przy jej wsparciu drużyna z nad Wisły mogła po raz kolejny wziąć udział w zawodach i dzięki wspólnym meczom poczuć smak wakacji, współzawodnictwa i wspólnej zabawy.

W ciągu 20 lat swojej działalności Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży (PNWM) umożliwiła podobne spotkania ponad dwóm milionom młodych Polaków i Niemców. Dzięki jej dotacjom uczestniczyli oni we wspólnych przedsięwzięciach muzycznych i teatralnych, lekcyjach czy zawodach sportowych. Organizacja, która 20 lat temu otwierała nowy rozdział w historii polsko-niemieckiego sąsiedztwa, stała się z biegiem lat nieodzownym elementem stosunków polsko-niemieckich w obydwu krajach. Od początku swej działalności PNWM dofinansowała w sumie ponad 50 tysięcy spotkań polsko-niemieckich.

17 czerwca 1991 r., wraz z podpisaniem przez Rzeczpospolitą Polską i Republikę Federalną Niemiec „Traktatu o dobrym sąsiedztwie i współpracy”, narodziła się Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży. Jej celem jest pomoc w nawiązywaniu i pogłębianiu już istniejących kontaktów między młodymi ludźmi z obydwu

krajów, w zwalczaniu stereotypów oraz w coraz lepszym zrozumieniu sąsiada. Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży posiada status organizacji międzynarodowej, w Polsce jako jedyna z instytucji polsko-niemieckich. Finansowana jest ze środków budżetowych obu państw. Posiada dwa biura, w Warszawie i Poczdamie, w których wspólnie pracują Polacy i Niemcy na czele z polskim i niemieckim dyrektorem zarządzającym.

Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży wspiera polsko-niemieckie spotkania młodzieży, udzielając dotacji do kosztów programu i podróży. Wytyczne wspierania PNWM są z założenia proste, tak, by umożliwić jak największej liczbie młodych ludzi poznanie się. Aby otrzymać dofinansowanie, spotkanie musi się odbywać w Polsce lub Niemczech, trwać przynajmniej cztery dni, a jego uczestnicy (z Polski, Niemiec i ew. innego, trzeciego kraju) muszą być w wieku od 12 do 26 lat. Wsparciem objęci są także dorośli organiza-

torzy projektu i pośrednicy językowi. Spotkania mogą mieć różny charakter: od klasycznych programów wymiany szkolnej przez wspólne projekty chórów czy grup teatralnych aż po programy praktyk zawodowych w sąsiednim kraju. Ważne jest, by uczestnicy realizowali program wspólnie. Partnerzy projektu, polski i niemiecki, składają jeden wspólny wniosek o dotację do jednego z biur PNWM. Ponadto organizatorom polsko-niemieckich projektów młodzieżowych organizacja proponuje udział w szkoleniach, kursach językowych i konferencjach, a także udostępnia (w większości bezpłatnie) publikacje metodyczne, językowe, krajoznawcze i historyczne.

Województwami, w których odsetek spotkań jest największy, są: dolnośląskie, małopolskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie. Od lat wyraźnie widać, że najmniej spotkań polsko-niemieckich odbywa się z udziałem regionów najbardziej oddalonych od zachodniej granicy Polski (Podlasie, Świętokrzyskie i Podkarpacie). Miejsce wyjątkowe zajmuje w tej części kraju Lublin, którego partnerstwo z Münster oraz projekty organizowane przez dwa domy spotkań młodzieży zapewniają dużą liczbę polsko-niemieckich projektów.

Specjalistom zajmującym się sprawami młodzieży PNWM oferuje dotacje do hospitacji w odpowiednich lub zbliżonych charakterem instytucjach niemieckich (i odwrotnie). Pracownik Urzędu Miasta odpowiedzialny za młodzież może więc odwiedzić swojego niemieckiego odpowiednika w partnerskim (lub innym) mieście, by oprócz zawodowej wymiany doświadczeń wspólnie zastanowić się nad możliwościami bliższej współpracy młodych ludzi swojego miasta, gminy czy powiatu. Młodzi ludzie: uczniowie, studenci, stażyści przy wsparciu PNWM mogą wyjechać na indywidualne praktyki do Niemiec. Takie zagraniczne pobyty to dla nich często ważny krok w przyszłej karierze zawodowej, podnoszący ich szanse na rynku pracy i mający duży wpływ na ich kompetencje językowe i społeczne.

Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży obchodzi w tym roku 20-lecie swojego powstania. W ramach jubileuszowego projektu „dzień.de | der-tag.pl” PNWM zachęca szkoły, grupy młodzieżowe i stowarzyszenia do zorganizowania w dniach od 20 maja do 21 czerwca 2011 r. polsko-niemieckiego projektu. Celem akcji jest wzbudzenie większego zainteresowania sprawami polsko-niemieckimi oraz współpraca młodych ludzi z obu krajów. Wybrane przedsięwzięcia otrzymają dofinansowanie oraz specjalne jubileuszowe upominki od PNWM.

Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży, Biuro w Warszawie, tel. 022/518-89-10, mail: biuro@pnwm.org, www.pnwm.org ■

Założeniem PNWM jest umożliwienie jak największej liczbie młodych ludzi poznać się.
Fot. Archiwum PNWM

V Międzynarodowa Konferencja „Miasto 2011 – zarządzanie przestrzenią miasta” Katowice, 16–17 maja 2011

Organizatorzy: poseł do PE Jan Olbrycht oraz Think Silesia

Współorganizatorzy: Związek Miast Polskich, Śląski Związek Gmin i Powiatów, miasto Katowice

16 maja

- 14.00–18.30 *Warsztaty*
14.00–16.00 – informacja w przestrzeni miasta – wdrażanie Dyrektywy INSPIRE
prowadzenie: Śląski Związek Gmin i Powiatów
16.00–16.30 *przerwa*
16.30–18.30 – zmiana w przestrzeni miasta na podstawie realizacji projektu Centrum Nauki i Edukacji Kopernik w Warszawie
prowadzenie: Instytut Współczesnego Miasta
20.00 *kolacja dla uczestników konferencji na zaproszenie Prezydenta Miasta Katowice*

17 maja – główny dzień konferencji

- 9.00–11.00 *I blok programowy*
Wystąpienia otwierające: poseł do PE dr Jan Olbrycht, prezydent miasta Katowice Piotr Uszok, przedstawiciel Związku Miast Polskich, przedstawiciel Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
Główny referat: prof. Peter Bishop, główny projektant, Departament Rozwoju i Środowiska, London Development Agency – planowanie zmiany przestrzeni w Londynie w kontekście przygotowań do Igrzysk Olimpijskich Londyn 2012
Nowe warunki dla planowania miejskiego w Europie (demografia, gospodarka, zmiany klimatu)
■ Peter Mehlbye, Director, ESPON Coordination Unit
■ Władysław Piskorz, Head of UnitUrban development, territorial cohesion, EC

- Eugenio Leanza, Head of JESSICA and Investment Funds, EIB
■ Iván Tosics, Managing Director, Metropolitan Research Institute
■ Paul Lievevrouw, Architect, President of the SumProject and the SumResearch

11.00–11.30 *przerwa na kawę*

11.30–13.30 *II blok programowy*

Jak planować i zarządzać zmianą w przestrzeni publicznej polskich miast – debata z udziałem prezydentów miast i przedstawicieli deweloperów

Udział wezmą: prezydent Katowic Piotr Uszok, prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz, prezydent Gdańska Paweł Adamowicz, prezydent Poznania Ryszard Grobelny oraz przedstawiciele deweloperów

13.30–14.00 *przerwa*

14.00–16.00 *III blok programowy*

Polskie miasta w dokumentach międzynarodowych

- Przedstawiciel MRR – polskie miasta w dokumentach OECD
■ Polskie miasta w badaniach ESPON
■ Olgierd Dziekoński, szef zespołu doradców Prezydenta RP
■ Maciej Borsa, prezes Towarzystwa Urbanistów Polskich, Oddział Południe
■ Ministerstwo Rozwoju Regionalnego – początki polskiej polityki miejskiej

16.00 *podsumowanie i zakończenie konferencji – dr Jan Olbrycht*

Partnerstwo jako strefa aktywnego działania Konferencja Polsko-Niemiecka w ramach lat polskich w Nadrenii-Północnej Westfalii 2011/2012

30–31 maja 2011, Münster

Wstępny program

30 maja 2011

- 14.00–14.30 **Otwarcie i powitanie**
14.30–15.15 **Referat wprowadzający**
15.30–18.00 **3 równoległe warsztaty**
■ Warsztat 1:
Wymiana wiedzy i doświadczeń w partnerstwach
■ Warsztat 2:
Inwestycja w przyszłość: młodzież w partnerstwach
■ Warsztat 3:
Partnerstwa potrzebują partnerów

Szczegóły konferencji i aktualizowany program na www.zmp.poznan.pl lub www.twinning.pl

31 maja 2011

- 09.30–10.30 **Relacje z warsztatów**
11.00–13.00 **Okrągły stół z udziałem polskich i niemieckich gości**
Moderacja: **dr Matthias Beermann**, „Rheinische Post”, kierownik Działu Polityki Zagranicznej
Uczestnicy:
■ **Tobias Kogge**, wiceburmistrz Halle, niemiecki współprzewodniczący Polsko-Niemieckiej Grupy Roboczej
■ **Werner Jostmeier**, przewodniczący Polsko-Niemieckiej Grupy Parlamentarnej w Parlamencie Landu Nadrenia-Północna Westfalia
■ prezydent/burmistrz polskiego miasta
■ poseł Parlamentu Europejskiego

Wkładka „Samorząd Miejski” – stały dodatek do „Gazety Samorządu i Administracji”.
Wydawca – Związek Miast Polskich; ul. Robocza 46 a, 61-517 Poznań. Wkładkę redaguje zespół w składzie: Ewa Parchimowicz – red. nac., Joanna Proniewicz, Hanna Hendrysiak.
Adres redakcji: ul. Robocza 46a, 61-517 Poznań, tel. (61) 63 350 54, fax (61) 63 350 60, www.miesta-polskie.pl/sm.html, e-mail: redakcja@zmp.poznan.pl.
Druk: Pracownia Wydawniczo-Poligraficzna TED

**gazeta samorządu
i administracji**
gospodarka prawo finanse